

Kaders en doelen Landbouw: natuur, water en klimaat

	Kaders Rijk		
	EU wetgeving/internationale afspraken	Nationale wetgeving	Vastgesteld kabinetsbeleid
Natuur	<p>Vogel en Habitat Richtlijn (VHR) doel: Gunstige staat van instandhouding.</p> <p>In voorbereiding: Verordening Natuurherstel, met onder andere de eis dat van de habitats die nog niet in gunstige staat zijn in 2030 30% in gunstige staat moet zijn.</p>	<p>Wet stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn) bevat stikstofreductie doelen (zie volgende kolom)</p> <p>Wet natuurbescherming (Wnb) regelt dat de provincies ter bescherming van bijzondere soorten tot een landelijk samenhangend stelsel van natuurgebieden moeten komen, het Natuurnetwerk Nederland (NNN)</p>	<p>In 2025 moet 40% van het areaal met stikstof gevoelige habitats binnen N2000 onder de kritische depositiewaarde liggen. In 2030 moet van het stikstofgevoelige areaal binnen Natura 2000-gebieden 74% onder de kritische depositie waarden (KDW) zijn gebracht. Dit wordt komend jaar omgezet in nationale wetgeving (WSN)</p> <p>Ten aanzien van het stikstofdoel voor 2030 zullen er twee ijkmomenten in 2025 en 2028 worden uitgewerkt (brief 25 november 2022)</p> <p>In 2030 moet 37.400 ha nieuw bos gerealiseerd zijn (brief bossenstrategie 18 november 2020)</p> <p>In 2027 moet ter invulling van de Wnb de resterende opgave natuurherstel netwerk Nederland gerealiseerd zijn, optellend tot 40.571 ha.</p> <p>Om de hoofddoelen te realiseren is in de startnotitie NPLG gekozen om een ondersteunende doelstelling op te nemen voor 10% (in 2050) groenblauwe dooradering in het landelijk gebied, waarvan de helft van de opgave in 2030 is gerealiseerd.</p> <p>Ter invulling van de VHR en de Kader Richtlijn Water (KRW) moeten in 2027 maatregelen zijn getroffen om de hydrologische condities voor Natura 2000 op orde te brengen (startnotitie NPLG)</p>
Water	<p>KRW: Realisatie van alle maatregelen die nodig zijn voor doelbereik uiterlijk in 2027.</p> <p>Nitraatrichtlijn</p>		<p>De implementatie van het 7e Actieprogramma Nitraatrichtlijn (inclusief addendum), de derogatiebeschikking</p>

	<p>7^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn (inclusief addendum) en derogatiebeschikking 2022-2025</p> <p>In voorbereiding: Verordening duurzaam gebruik gewasbeschermingsmiddelen</p>		<p>Uitvoeringsprogramma gewasbeschermingsmiddelen</p>
Klimaat	<p>De EU is in 2050 klimaatneutraal (Parijsakkoord)</p> <p>Om te voldoen aan de Global Methane Pledge dient met het NPLG in de veehouderij en akkerbouw een methaanemissiereductie van minimaal 3,82 Mton CO₂ eq. te zijn gerealiseerd in 2030.</p>	<p>Nationale (wettelijke) klimaatdoelstelling van ten minste 55% emissiereductie in 2030 (Klimaatwet)</p>	<p>Het Coalitieakkoord stelt als doel dat Nederland in 2050 klimaatneutraal is.</p> <p>Het Beleidsprogramma Klimaat (brief 2 juni 2022) is gericht op 60% CO₂ -eq. emissiereductie in 2030 (conform coalitieakkoord).</p> <p>Om de nationale (wettelijke) klimaatdoelstelling emissiereductie in 2030 te realiseren heeft de landbouw een <i>indicatief</i> restemissiedoel van 18,9 Mton CO₂ eq. in 2030 en het landgebruik een <i>indicatief</i> restemissiedoel van 1,8 – 2,7 Mton CO₂ eq. in 2030.</p> <p>Voor de klimaatopgave landbouw (veehouderij en akkerbouw) wordt deze opgave via de aanpak van het NPLG geconcretiseerd. Voor de klimaatopgave glastuinbouw is een specifieke aanpak uitgewerkt (brief van 22 april 2022)</p> <p>De klimaatopgave landgebruik bestaat onder andere uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Veenweideaanpak. Emissiereductieopgaven broeikasgassen veenweiden voor 6 provincies - Bossenstrategie. In 2030 moet 37.400 ha nieuw bos gerealiseerd zijn - Nationaal Programma Landbouwbodems. Koolstofvastlegging door duurzaam beheer van landbouwbodems <p>In het voorjaar 2023 wordt een besluit genomen over <i>definitieve</i> restemissiedoelen</p>

NB 1 Naast bovengenoemde doelen staan in het NPLG zogenaamde structurerende keuzes (waaronder het instellen overgangsgebieden, bufferstroken langs beekdalen op hoge zandgronden, verhogen van de peilopzet in veenweiden en beschermen van bruikbare landbouwgrond). In het

ontwikkeldocument NPLG staat hierover dat deze "ordenende principes bevatten, die richting geven aan de ruimtelijke inrichting. Daarmee beschrijft het NPLG de richting voor de ruimtelijke uitwerking van de gebiedsprogramma's door de provincies."

NB 2 De brief Water en Bodem sturend brief bevat structurerende keuzes (waaronder het creëren van ruimte voor het vasthouden, bergen en afvoeren van water, vrijhouden van ruimte voor dijkversterkingen en besparen van water door drinkwatergrootverbruikers) die betrekking hebben op landelijk gebied en vallen onder het principe van comply or explain.

Kringlooplandbouw

	Kaders Rijk		Ter bespreking in landbouwakkoord
	EU wetgeving	Vastgesteld kabinetsbeleid	Inzet Kabinet
Veevoer			Afspraken maken de ketenpartijen over het gebruik van reststromen en de herkomst van diervoedergrondstoffen (brief 25 november 2022)
Mest	Grondgebondenheid in de melkveehouderij wordt wettelijk vastgelegd en vanaf 2032 van kracht.	Voor niet grondgebonden sectoren hoogwaardige mestverwerking via een mestverwerkingsplicht (brief 25 november 2022).	<p>Vanaf 2032 voor de melkveehouderij conform brief van 25 november jl.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een bovennorm uitgedrukt in aantal GVE/ha gebaseerd op de totale stikstof- en fosfaatgebruiksnormen (vwb stikstof inclusief de ruimte die ingevuld kan worden door kunstmestvervangers uit dierlijke mest). - een afstandscriterium voor het plaatsen van mest - afspraken over het behouden en stimuleren van grasland. <p>De grondbank kan worden ingezet om boeren, die als gevolg van de norm voor grondgebondenheid moeten extensiveren, te ondersteunen</p>
Bodem		In 2030 worden alle landbouwbodems duurzaam beheerd en wordt jaarlijks extra koolstof in minerale landbouwbodems opgeslagen ten behoeve van het klimaat	In het Landbouwakkoord kunnen partijen afspraken maken hoe boeren worden ondersteund in het duurzaam beheren van landbouwbodems.
Pacht		Langlopende pacht wordt de nieuwe standaard. Daarmee worden afspraken over duurzaamheid beter en makkelijker mogelijk (brief 25 november 2022).	
Dierenwelzijn		Het convenant dierwaardige veehouderij dient als basis voor wetgeving die nog deze kabinetsperiode gereed moet zijn.	